

Informatienota

Regionale adviescommissie

Informatienota behorende bij agendapunt 6, voor de vergadering van 26-11-2025

Onderwerp

Werken met vooraf ingediende vragen en stellingen op radenavonden

Inleiding

Naar aanleiding van de ervaringen op de verenigde vergadering van april jl. kunnen we zo nu en dan radenavonden ook laten werken met een motie-achtige methode. In deze nota werken we die gedachte uit voor verder advies.

Kernboodschap

Voor de verenigde vergadering konden raadsleden moties indienen die vervolgens ter vergadering werden besproken, en waarover werd gestemd. Het gaf raadsleden gelegenheid om agenderend te werken. Doordat behandeling van de moties aansloot bij de wijze van behandelen in gemeenteraden leverde dit ook op dat raadsleden 'in hun element' waren. De term 'moties' werkt mogelijk verwarrend en kan ten onrechte de indruk wekken dat op een dergelijke avond politieke besluitvorming plaats vindt. Waar het om gaat is dat raadsleden vooraf stellingen en/of vragen kunnen indienen waar AB/poho's op kunnen reageren en waar vervolgens ordentelijk over gedebatteerd kan worden.

Met name het onderwerp jeugdhulp is geschikt om op deze manier ook een of twee keer per jaar een radenavond over te organiseren. Die taak is immers door de gemeenten neergelegd bij de gemeenschappelijke regeling, maar het democratische gesprek erover vindt nog altijd plaats in elf afzonderlijke gemeenteraden. De resultaten uit het Governanceonderzoek van 2021 worden nog altijd breed onderschreven: niemand wil dat er op regioniveau een democratisch orgaan ontstaat. Maar raadsleden hebben wel af en toe behoefte om met ambtsgenoten uit andere gemeenten in gesprek te gaan. De mogelijkheid vooraf stellingen en/of vragen in te dienen die vervolgens ordentelijk besproken worden heeft in de nasleep van de verenigde vergadering gezorgd tot een roep om herhaling.

Kanttelingen

1. Standaard radenavonden hebben enkel als doel om de aanwezigen te informeren zodat mensen in de eigen raad met optimale informatie het goede gesprek kunnen voeren. Avonden met vooraf ingediende stellingen/vragen krijgen een ander karakter.

2. Door op deze manier te werken (met stellingen/vragen) wordt in feite aan politieke meningsvorming gedaan die mogelijk de indruk kan wekken dat op regioschaal ook daadwerkelijk besluitvorming plaats vindt.
3. De mogelijkheid ontstaat allicht dat gezamenlijke politieke meningsvorming ertoe leidt dat individuele gemeenteraden zich onder druk gezet voelen om een bepaalde kant op te gaan die ze niet willen. Het democratisch ultimaat ligt nog altijd bij de afzonderlijke gemeenteraden.
4. De regio heeft geen griffie; dus de organisatie van dergelijke avonden zou plaatsvinden onder verantwoordelijkheid van het regiobureau. Dat vraagt wel meer van het regiobureau dan nu.
5. Wat is de zeggingskracht van een aangenomen 'motie'? Het blijft sowieso een advies aan AB/poho.

Vervolg

Afhankelijk van de discussie in de RAC zou de suggestie gedaan kunnen worden hier in de toekomst mee te gaan werken. De werkwijze om op een radenavond met 'regio moties' te gaan werken zal in de vorm van een pilot vorm worden geïntroduceerd. Hierbij is het van belang dat goed wordt gekeken naar de wijze waarop 'motie' wordt ingevuld en geduid. Immers een radenavond heeft niet dezelfde staat raadsvergadering waar door de raad besluiten worden genomen en stemmingen plaatsvinden over ingediende moties en amendementen. Ingediende stellingen/vragen kunnen de scope van de samenwerking overschrijden, wat alleen maar leidt tot meer verwarring. Binnen de pilot zou een selectiekader moeten worden opgesteld waar ingediende vragen/stellingen aan moeten voldoen.

Eveneens kan gedurende de pilot worden meegenomen hoe om te gaan met een quorum? Hoe bepaal je dat: op basis van het totaal aantal raadsleden in de regio, of op basis van het aantal raadsleden in de regiogemeenten met de portefeuille in kwestie?

Een en ander landen in het op te stellen overdrachtsdocument.